

TRYKTE KIRKEBØGER

Historisk Selskab for Glostrup og Omegn har vist et bemærkelsesværdigt initiativ, der vil blive hilst med glæde af personalhistorikere, idet man har planlagt trykningen af kirkebøgerne for Glostrup, Brøndbyerne, Vallensbæk og Herstedøster. Kirkebøgerne vil udkomme i 2 årlige hefter à 64 sider og vil foreløbig omfatte tiden indtil 1814. Er det end en utopisk tanke at faa alle kirkebøger i landet trykt, vil dette eksempel forhaabentlig danne skole mange steder.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK, DANSKE AFDELING

I sin egenskab af museum for den danske litteratur i videste forstand tillader Det kgl. Biblioteks danske afdeling, der jo er det danske nationalbibliotek, sig at rette en henvendelse til alle, der får bøger og artikler trykt i udlandet, for at bede om deres hjælp.

Det kgl. Biblioteks danske afdeling modtager som bekendt sin væsentligste tilvækst ved lovbefalet pligtaflevering af de danske bogtrykkes produktion; men til den danske litteratur på nationalbiblioteket hører også arbejder af danskere, trykt i udlandet, hvadenten der er tale om originalpublikationer eller oversættelser fra danske udgaver. Sådanne arbejder har biblioteket kun krav på, hvis en dansk forlægger er med i udgivelsen, og biblioteket søger derfor ad forskellige veje at holde sig bedst muligt orienteret om, hvad der kommer af danske bøger udenfor grænserne. Et særligt problem frembyder arbejder af danske offentliggjort i udenlandske tidsskrifter. Tidsskriftartikler spiller jo i vor tid en stadig større rolle, men det er meget vanskeligt for et bibliotek at skaffe sig overblik over hele produktionen. Bibliotekets særtryksamling er derfor langt mere ufuldstændig end samlingen af udenlandske danica i bogform.

For at kunne opbygge en så fuldstændig samling som muligt af den danske litteratur i videste forstand tillader biblioteket sig derfor at bede Dem om hjælp. Når talen er om bøger, beder man om at få meddelt, at de er kommet, og hvor de er kommet, medmindre det er belejligt for forfatteren direkte at give eller sælge et eksemplar til biblioteket. For artiklers vedkommende vil biblioteket med tak modtage et særtryk eller enkelthæfte af de tidsskrifter, samleværker etc., hvortil landsmænd har ydet bidrag.

Henvendelsen gælder alle emner og faggrupper, både skønlitteratur, skole- og lærebøger og videnskabelige arbejder. I det omfang, forfatterne ligger inde med undværlige eksemplarer af ældre arbejder, vil man også være taknemmelig for at få meddelelse herom for at kunne undersøge, om biblioteket i forvejen har eksemplarer af disse i bog- eller særtryksamlingen; denne henvendelse gælder ikke mindst ikke-humanistiske forskere, hvis arbejder offentliggjort i udenlandske tidsskrifter danske afdelings særtryksamling kun i ringe omfang kan siges at dække.

Henvendelser i denne sag bedes rettet til: Det kgl. Bibliotek, danske afdeling, Christians Brygge 8, København K.

I tilslutning til ovenstående henledes Peronalhistorisk Tidsskrifts læsers opmærksomhed på vigtigheden af, at Det kgl. Bibliotek både i sin egenskab

af nationalbibliotek og som hovedbibliotek for dansk genealogi og personalhistorie modtager alt inden for dette område, *også privattryk og duplikerede publikationer*. En meget stor del af vor genealogiske litteratur publiceres jo netop under en af disse former, og det stilles derfor til forfattere og udgivere at drage omsorg for, at der tilstilles Det kgl. Bibliotek et eksemplar heraf.

Red.

RETTELSER OG TILFØJELSER

AAGE DAHL: BIDRAG TIL JOHANNES EWALDS SLÆGTS HISTORIE

(9. R. V, s. 215-47).

ESBEN PETERSEN HØRUP er født i Hørup på Als 1696 som søn af inderste PETER HANSEN ved kirken og ELEONORA ESBENSDATTER, døbt 2. pinsedag; faddere: Mons. JØRGEN RUDOLPH (formentlig på Majbølgårds mølle), CLAUS HARTWIGSEN fra Ulkebøl (bonde og synsmand, gift med barnemoderens søster CATHRINE), MATZ CHRISTENSEN ved kirken, INGBORG FRISIS (billedhugger ANTONI GÜNTHER FRESES hustru af Bromølle), MARGRETHE KARSTENSDATTER fra Ulkebøl præstegård og ANNE MARIE fra Lysabild (form. pastor NICOLAUS LORENZENS hustru). – Faderen, PETER HANSEN fra Snogbæk, er ikke identisk med Peter Skolemester, der hører til Cruckow-slægten (jfr. skifte efter sønnen, degn CHRISTIAN CRUCKOW i provsteprotokollen for Als-Sønderherred). PETER HANSEN fra Snogbæk er søn af en enke ved navn ANNA, der før 1690 var blevet gift med HANS CHRISTENSEN KNØS, der døde 52 år gammel og begravedes den 23. juni 1694. Cantate 1695 døbtes deres søn PETER og holdtes over daaben af halvbroderen PETER HANSEN fra Snogbæk, PETER, LENOR ESBENS mand, døde allerede 1698 (alder og begravelsesdag mangler).

ESBEN PETERSEN forberedte sig privat til studentereksamen og har vel nok fået støtte af nævnte CLAUS HARTWIGSEN, der ejede den største gård i Als Sønderherred, og af sandemand JENS JØRGENSEN i Tandslet, der var gift med DOROTHEA ESBENSDATTER (søster til ELEONORA og CATHRINE). Der findes ingen beviser for, at ESBEN PETERSEN har studeret ved tyske universiteter, og når han har ført kirkebogen i Højst på tysk, skyldes det svigerfaderens forbillede. I Københavns universitets-matrikel findes ESBONUS PETRIDES under 5. juli 1718, ex. privata, 22 år. Den 11. februar 1731 fremstillede mons. ESPEN PETERSEN, studiosus, i Lysabild kirke CHRISTEN PETERSENS søn af Sarup ved navn NICOLAI.

Moderen, ELEONORA ESBENSDATTER, flyttede med sønnen til Højst og døde her 1750 i en alder af 80 år, begravet den 22. april.

Datteren METTA MAGDALENE er ikke født efter faderens død, men den 10. november 1737. Sønnen, PETER HØRUP, er i henhold til Højst kirkebog blevet ihjelslået af de sorte på rejsen til Guinea, og der holdtes en mindetale over ham i kirken den 31. maj 1758.

CHRISTIAN MAIBØLL.

SPØRGSMÅL

BERG

Købmand i Odense (iflg. bevilling af 9/11 1792), senere købmand (borgerskab 4/9 1811) for forligskommissær i Kolding PETER CHRISTIAN(SEN) BERG, der var far til bl. a. sognepræst i Sværdborg PETER CHRISTIAN BERG (1808–58) og filologen, rektor CARL BERG (1812–95), døde 1/7 1846 i Kolding, 80 år gammel. Han blev gift 1. gang formentlig 1792–93 med ANE REGINE HINTZ, der døde 8/5 1828 i Odense, Skt. Hans, 58 år gl. Ægteskabet blev opløst o. 1810 og Berg viedes 2. gang 30/11 1811 i Kolding med MARIA CHRISTINA JØRGENSEN, født KARBERG, hvis første ægteskab med købmand i Odense CHRISTIAN JØRGENSEN blev opløst iflg. kgl. bevilling af 18/12 1810.

I folketællingslisterne og ved bevilling af borgerskab oplyses P. C. Bergs fødested skiftevis til Christiania og Odense.

Statsarkivet i Oslo har oplyst, at i årene 1764–68 er i kirkebøgerne for de forskellige menigheder i Christiania og Aker kun fundet et barn døbt Peder Christian, og han blev begravet 7 uger gl.

Landsarkivet for Fyn har oplyst, at i årene 1765–67 incl. ses der ikke at være født nogen af navnet P. C. Berg i Odense, ligesom hans første vielse for-gæves er eftersøgt i Odense.

Oplysninger om PETER CHRISTIAN BERGS fødsel og om hans første hustru modtages med tak af

FINN H. BLÆDEL.

SVAR

AHLEFELDT

(13. rk. III, s. 148).

I 18. Aargang af Sønderjyds Maanedsskrift, Side 127–133 har Centralbibliotekar T. Glahn, Haderslev, paa Grundlag af en Stambog, der har hørt Historikeren Anders Sørensen Vedels Søn: Præsten Lauge Vedel (1592–1648), givet en Oversigt over Slægten Vedel i Sønderjylland. Det oplyses heri, at Dorothea Øllegaard Ahlefeldt var en Datter af Claus Ahlefeldt til „Ougaard i Angeln“. I en Note henvises der til, at denne Claus Ahlefeldt ikke anføres paa Stamtavlen i Danmarks Adels Aarvog 1929. – Den nævnte Stambog findes i Det kongelige Bibliotek.

CHRISTIAN MAIBØLL, Jejsing.

EDINGER

(13. rk. IV, s. 190).

Jeg har modtaget følgende oplysning:

nr. 59: Charlotta Amalia Friis, gift Wodroff, døde i Slesvig 24. marts 1786 og blev begravet sst. Sct. Michaelis kirkegård 31. marts. Hendes Mand, Conrad Daniel Wodroff, blev begravet sst. 7. juni 1796.

OVE JUEL-CHRISTENSEN.

ANMELDELSER

WILHELM VON ANTONIEWITZ: *Danske Patriciske Slægter I*. Kbh., J. H. Schultz Forlag 1956, 228 s., ill.

Genealoger og personalhistorikere har sikkert glædet sig ved meddelelsen om, at *Patriciske Slægter* vilde få en fortsættelse, og har sikkert med spænding imødeset den nye samling.

Det første ydre indtryk er godt, typografien er smuk, men flere af de optagne portrætters gengivelse lader desværre meget tilbage at ønske.

Jeg glæder mig over, at en del af det væld af genealogisk-personalhistoriske oplysninger, som Hauch-Fausbøll efterlod sig, her er blevet kompletteret og samlet til 9 stamtavler over slægterne DINESEN, DREYER, GRØN, KABELL, LUNDING, LUNN, RYE, SMIDTH og SUENSON.

Desværre lider bogen af flere generende mangler. Det havde været både naturligt og nyttigt, om hver enkelt slægt havde fået en kort indledning, indeholdende bl. a. oplysninger om proveniens, tidligere arbejder om slægten, eventuelle andre slægter med samme navn, anvendte kilder, våben (dette sidste anføres for tre af slægterne, men ikke for de øvrige, af hvilke i hvert fald mindst fire fører våben).

Det er glædeligt, at forfatteren er gået over til opstilling efter generationssystemet, blot besværliggør det unægtelig brugen, at der kun er henvisning fra forældre til børn, men ikke vice versa. Registret er kun med forbogstaver og uden stillingsbetegnelse, hvad der er tidsspildende og vildledende – til eksempel kan nævnes, at „Lunn, H., 121, 132, 134, 146, 152, 153“ (sex sidetal) henviser til syv (!) forskellige, dels mandlige, dels kvindelige personer; modsætningsvis henviser „Bille-Brahe, M. E., 66, 208“ til een og samme person! – En liste over de brugte forkortelser mangler ganske.

En tilsvarende uensartethed i stoffets behandling forekommer jævnligt; ved nogle oplysninger om fødsel, vielse og død er sognet anført, ved andre ikke; somme steder er en flere gange gift mands børn anført i eet, andre steder – hvad der forekommer at være det rimeligste – i flere kuld.

En afgjort gevinst er det, at forældre er angivet for de indgiftede kvinder; men hvorfor findes ikke tilsvarende oplysninger for de indgiftede mænd – dette synes ulogisk i betragtning af, at forældre til disse mænds tidligere og senere hustruer anføres.

Den rent sproglige fremstilling af de enkelte personers livsløb til er tider mindre klar og stoffets ordning temmelig usystematisk; eksempelvis kan det visse steder ligefrem kræve anspændelse at få fat i, hvem der er eller har været gift med hvem. I denne forbindelse forbavser det, at de rige typografiske muligheder, der virkelig effektivt kan gruppere stoffet for læseren (kapitæler,

versalier, kursiv o. m. a.) ikke er anvendt i langt større omfang, end tilfældet er. Det vilde f. ex. have været et plus, om kaldenavnene havde været fremhævet.

Jeg har ikke haft stunder til i detaljer at verificere de givne oplysninger; men uanset dette må jeg mene, at forfatteren ved en gennemført systematik, en omhyggeligere ordning af stoffet og en klarere sprogbehandling vilde have forøget værdien af denne nyttige og kærkomne fortsættelse af etatsråd HIORT-LORENZEN'S, justitsråd ELVIUS' og HAUCH-FAUSBØLL'S værdifulde stamtavlesamlinger.

HANS KONOW.

LARSEN-LEDET: *Mit Livs Karrusel. IX. Globe-Trotter*. Kbh. Gyldendal. 1956. 218 S.

Mon ikke dette Bind skulde blive det sidste i Rækken? Enhver Form for Traad til at forbinde de 33 Kapitler savnes, og om Selvbiografi er der kun i uegentlig Forstand Tale. Det er brogede Rejseoplevelser i den lystigste Blanding uden Skelen til Kronologien, men derimod med visse Hensyn til Geografien. Efter almindelige Betragtninger over de bedrøvelige Vilkaar for Rejselivet i vore triske Dage i Modsætning til de gode, gamle, da hverken Paspolitiet eller Toldere plagede Folk, starter Forfatteren sin Billedrække i Norden og fortsætter med Glimt fra Tyskland, Frankrig, Folkeforbundet, Polen, Tjekoslovakiet, Italien, Serbien, Tunis og først og fremmest U.S.A. Det meste er gamle Artikler, skrevet hjem til „Afholdsdagbladet“, og det lader sig ikke nægte, at det er fremragende Journalistik af en Pennens Mester. Mellem Pragtstykkerne er Reportage fra Kampagnen i Sverige forud for Forbudsafstemningen 1922, Indtryk fra Inflationens Tyskland, en fantastisk Udflugt 1913 fra Ungarn til Belgrad („Paa den anden Side Civilisationens Grænse“) og saa naturligtvis de festlige Skildringer fra U.S.A., hvadenten det gælder Immigranternes Kvaler, inden de slippes ind i det forjættede Land, eller de altdominerende amerikanske Damer og de utaaelige amerikanske Børn. Forfatteren er ikke nær saa selvoptaget, som vi ellers møder ham, men han er ikke mindre veloplagt her end i de otte forudgående Bind.

H. TOPSØE-JENSEN.

HANS F. RANDBØLL: *Ahnetavle for Ellen og Ida Randbøll*. Kbh. 1956. 32 S. + 1 Tavle.

Denne Anetavle, som Prokurist RANDBØLL har udarbejdet for sine Døtre, er komplet for de 32 Aners Vedkommende, medens der for de 64 kun mangler 2, og den føres for en enkelt Linie helt tilbage til 17. Led. Blandt de mange Navne mærker man sig Slægterne BLÆDEL, CARØE, GRUNDTVIG og FABRICIUS. Et nydeligt Arbejde, der ogsaa i det ydre hævder sig ved en smuk Udførelse (Langkjærs Bogtrykkeri).

SVEN HOUMØLLER.

SAMFUNDETS ANLIGGENDER

Medlemstallet: Følgende har indmeldt sig i Samfundet: BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK, München, BJERRINGBRO FOLKEBIBLIOTEK, CENTRALBIBLIOTEKET, Hobro, overassistent ARNE CHRISTENSEN, statsaut. revisor, cand. polit. VILH. COLDING, frk. MAJA EBERTH, godsejer E. VON FOLSACH, Storskoven pr. Dronninglund, FREDERIKSVÆRK FOLKEBIBLIOTEK, GRUNDTVIGBIBLIOTEKET I VARTOV, konditor H. J. HANSEN, Århus, HASLEV FOLKEBIBLIOTEK, HERLEV KOMMUNEBIBLIOTEK, gymnasielærer K. JENSEN, Vordingborg, stud. jur. EIGIL KOFOED, MALMÖ STADSIBIBLIOTEK, bibliotekar JUL. MARGOLINSKY, politifuldmægtig H. METZON, Skive, sognepræst ELITH OLESEN, Vejlbj by pr. Ålsø, maskinarbejder VAGN PEDERSEN, grosserer V. SEVERIN PETERSEN, RUDKØBING BIBLIOTEK, SKANDERBORG BIBLIOTEK, STRUER BIBLIOTEK, civilingeniør E. SØGAARD-LARSEN, TÅSTRUP BIBLIOTEK, civilingeniør HENRY TUXEN, TØNDER BIBLIOTEK, UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK, Kiel, landsretssagsfører GEORG WAAGE, Odder, forretningsfører E. VEILE, Fredericia, og VIBY BOGHANDEL, Viby J.

Foruden æresmedlemmer og korresponderende medlemmer har Samfundet således pr. 1. januar 1957 382 medlemmer, hvoraf 317 i Danmark, 38 i Norge og 27 i det øvrige udland. En nettotilgang på 12 medlemmer.

Mødevirksomheden har fortsat haft god tilslutning. Der har været afholdt følgende 6 møder:

- 19. januar: Redaktør CARL THALBITZER: En gammel patricierslægt.
- 8. februar: Bibliotekar, mag. art. BJØRN OCHSNER: Det kgl. Biblioteks billedsamling.
- 15. marts: Museumsleder, teaterhistorikeren ROBERT NEHENDAM foreviste Teatermuseet.
- 2. oktober: Museumsinspektør STEFFEN LINVALD præsenterede Bymuseets nye lokaler i den tidligere Skydebane.
- 8. november: Ambassadør, lensgreve E. REVENTLOW: Erindringer og betragtninger.
- 11. december: Kgl. ordenshistoriograf, overarkivar, dr. theol. BJØRN KORNERUP: En studierejse i det 17. århundrede.

Desuden har Samfundet i forbindelse med Historisk Samfund for Århus Stift og Østjysk Hjemstavnsforening 9. marts afholdt medlemsmøde i Århus, hvor administrator, dr. phil. ALBERT FABRITIUS talte om: Slægtsforskning, især med henblik på anetavlen.

Revisorer: Da den ene af Samfundets mangeårige revisorer, bankier AAGE VON BENZON, har ønsket at blive fritaget for dette hverv, har bestyrelsen opfordret grosserer G. BÜTZOW-ROHDE til at overtage det.

Oplysningstjenesten har besvaret 41 spørgsmål.

Samfundets bestyrelse

Højesteretspræsident A. DRACHMANN BENTZON.	Kontorchef* i Finansministeriet ARILD FALK-JENSEN.
Kammerherre, hofjægermester, lensbaron H. BERNER SCHILDEN HOLSTEN.	Afdelingsbibliotekar SVEN HOUMØLLER, sekretær og redaktør.
Kontorchef* i Danmarks Nationalbank O. H. CLEMENTSEN, kasserer.	Professor ved Universitetet, dr. jur. STIG IUUL.
Redaktør, cand. mag. POVL ENGELSTOFT.	Kgl. ordenshistoriograf, overarkivar i Rigsarkivet, dr. theol. BJØRN KORNERUP, formand.
Administrator, dr. phil. ALBERT FABRITIUS, næstformand.	Overbibliotekar, dr. phil. H. G. TOPSØE-JENSEN.
	Redaktør T. VOGEL-JØRGENSEN.

Skriftudvalget

Dr. phil. ALBERT FABRITIUS, dr. theol. BJØRN KORNERUP, dr. phil. H. G. TOPSØE-JENSEN.

Arbejdsudvalget

O. H. CLEMENTSEN, SVEN HOUMØLLER, T. VOGEL-JØRGENSEN.

Revisorer

Grosserer G. BÜTZOW-ROHDE, prokurist HANS F. RANDBØLL.

Æresmedlemmer

Professor, dr. theol. J. OSKAR ANDERSEN.
 Riksarkivarie, fil. dr. BERTIL BOËTHIUS, Stockholm.
 Grosserer TH. BULL, Oslo.
 Överbibliotekarie, fil. et teol. dr. GUNNAR CARLQUIST, Lund.
 Ridдарhusgenealog, fil. dr. h. c. TOR friherre CARPELAN, Helsingfors.
 Kansliråd OSMO DURCHMAN, Helsingfors.
 Museumsinspektør H. HJORTH-NIELSEN.
 Postmester C. KLITGAARD.
 Professor, dr. phil. HALVDAN KOHT, Oslo.
 Overbibliotekar, fil. et jur. dr. h. c. WILHELM MUNTHE, Oslo.
 Arkivar S. NYGÅRD.

Korresponderende medlemmer

Dr. phil. THOMAS ACHELIS, Rendsburg.
 Professor, fil. dr. BENGT HILDEBRAND, Stockholm.
 Oberarchivar, professor, dr. phil. HANS KELLINGHUSEN, Hamburg.
 Genealog, Frau HILDEGARD VON MARCHTALER, Hamburg.